

TEST Nord(ost)isk mytologi

Nordosts fornemme (og dyre) Valhalla kabelserie har før begejstret os. Kan den nye Heimdall serie til kun ca. en femtedel af prisen åbne dørene til Valhalla?

Af Kurt Lassen

Vidste man ikke bedre, kunne man fristes til at tro, at kabelspecialisten Nordost er et firma som er bosat i det høje Nord. Således er navnene i den nye såkaldte Norse serie alle hentet fra den nordiske mytologi: Baldur (den Smukke og Vise Gud), Heimdall (en af Lysets Guder, der bl.a. kan høre græsset gro) og Frey (Gud af Vand og Frugtbarhed).

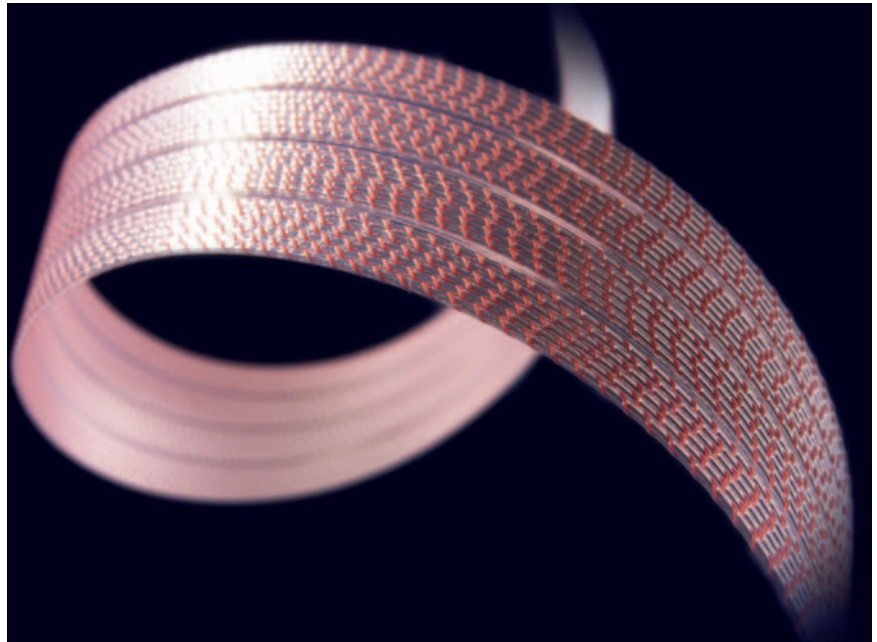
Nordost er imidlertid et ærke-amerikansk firma bosiddende vest for Boston, Massachusetts, og hvis stærkeste forbindelse til Norden er deres altid flittige demo-mand Lars Kristensen, som farer verden rundt og på underholdende vis demonstrerer firmaets produkter.

Til denne test af Heimdall kablerne fik vi da også leveret emnerne af Lars, der - som altid - havde et par esser i ærmet, som vi kommer nærmere ind på lidt senere. Lars gav os mulighed for at opleve Nordosts spændende og seriøse sortiment lige fra Blue Heaven til den altid imponerende Valhalla serie.

Teknikken

Ved at benytte sig af princippet med individuelle isolerede solid core (massive) ledere, mener Nordost, at skin-effekter og forvrængning nærmest kan elimineres.

For ydermere at optimere kablernes

performance, bliver lederne overfladebehandlet ved hjælp af en ultralyd-rengøring før ekstruderingsprocessen begynder.

Kobberkablerne bliver derefter overtrukket med et 0,06 millimeter tyndt lag sølv og lufttæt forseglet i en blød teflon, kaldet FEP (Fluoriseret Ethylen Propylen, se boks).

Bortset fra Baldurs højttalerkabel benytter alle de andre kabler i Norse serien sig desuden af Nordosts avancerede og krævende Micro Mono-Filament teknik (nedarvet efter Valhalla serien), som kort fortalt

går ud på at man spinder en tynd FEP-tråd rundt om lederen, som derefter bliver forseglet med et lag FEP teflon. En række beskyttede teknikker og processer i denne avancerede fremgangsmåde reducerer iflg. Nordost de dielektriske tab med op til 80 %.

Teknikken er yderligere beskrevet i HF 3/03 og 5/04, hvor vi også testede flere af firmaets andre kabler.

Nordost hævder at deres forskellige teknikker resulterer i en transmissionshastighed på over 90 % af lysets hastighed (og dermed 20 til 25 % hurtigere end mere

Udover at være kendt for at lave kabler til musikelskerne, er Nordost også særdeles aktive i computer, rumfarts- og medicinalindustrien, hvor f.eks. små ledninger på tykkelse med et menneskehår implanteres hos patienter. Disse tynde tråde erstatter nervebanerne og kan redde menneskeliv og førlighed.

PRODUKT:
NORDOST HEIMDALL
HØJTTALER- / SIGNALKABEL
INFORMATION:
WWW.SAS-AUDIO.DK,
WWW.NORDOST.COM
PRIS (CA.): 16.600 /
5.360 KR. HØJTTALER- /
SIGNALKABEL

Pseudobalancering

Ved et normalt balanceret signalkabel fungerer skærmen både som skærm og returleder. I en pseudobalanceret konfiguration løber signalerne i hver sin isolerede leder og skærmen bliver kun tilsluttet i den ene ende - som regel afsenderenden (kilden). Teknikken kaldes også for "snydebalancering".

øvrigt også medvirkende til at kablet nemt kan gemmes under gulvtæppet. Vi tæller 24 stk. AWG24 (ca. 0,51 mm - se boks for nærmere forklaring) OFC forsølvede ledere på det ca. 34 mm brede kabel. Nordost anbefaler en tilspilningstid på helst over 100 timer. Faktisk har firmaet netop lanceret et indbrændingsapparat, som de kalder Vidar og som nemt burde kunne ordne den slags. Vores eksemplar var kun lige tilspillet af den danske importør Erik Hansen fra SAS-Audio, og det blev faktisk bedre og bedre i løbet af de første par uger, hvor der var strøm igennem døgnet rundt.

Men hvordan lyder det så, spørger læseren den flittige pen. Hmm, ikke af meget, vil jeg skynde mig at oplyse. Ikke sådan at forstå at der ikke kom lyd og musik igennem kablet (nej, så ville det da også være for dumt), men det "smarte" ved Heimdall højttalerkablet er faktisk, at det ikke lyder som noget man har tilføjet sit anlæg, men mere som noget man har fjernet. Subjektivt vurderet er lyttevinduet blevet større og højttalerne er blevet flyttet længere ud til siderne. Samtidig er f.eks. vokaler i midten mejslet fast, præcis der hvor de hører hjemme. Man får ikke trang til at beskrive lyden analytisk, men som lytter fryder man sig blot mere over hvor godt éns anlæg egentlig spiller.

Det var faktisk først da der kom et bedre og dyrere højttalerkabel i kæden, at vi kunne høre at det kunne blive endnu bedre. Således kunne vi umiddelbart sammenligne med Frey, Tyr og Valhalla. Og konklusionen er, at vi hele vejen op til topkablet til hele 80.000 kr., kunne følge den samme letflydende spillestil og - undskyld udtrykket - mangel på kabel. Og selv sammenlignet med Valhalla, har Heimdall bestemt ikke noget at skamme sig over, når man blot husker prisforskellen.

Phonokabel Nordost Heimdall

Fire stk. AWG26 (0,40 mm) forsølvede ledere af 99.99999 % OFC (kobber) danner basis for dette phonokabel. Nordost terminerer nu med enten WBT's nye forgyldte NextGen phono stik eller med Neutriks XLR stik i en balanceret konfiguration og oplyser at modstanden er målt til 20,0 ohm over en 304 m strækning.

Farven er ikke helt så diskret som på Heimdalls højttalerkabel, idet det er lidt mere rødt og ca. 4 mm tykt. Kablets ydre

konventionelle kabeltekniker) samt i lav kapacitet og induktans.

Signalkablerne leveres i en pseudo-balanceret konfiguration med de nye WBT NextGen phono stik, eller som balancerede kabler med XLR stik fra Neutrik. Højttalerkablerne er terminerede med amerikanernes egne såkaldte Z-Plugs, som er lavet af forgyldt beryllium kobber og har lav masse og en stor kontaktflade.

Alle Nordosts kabler termineres i hånden i deres egen fabrik i Massachusetts.

AWG er en forkortelse for American Wire Gauge og er en amerikansk betegnelse for kablernes diameter. Større tal er lig med mindre diameter. Vil du vide mere om emnet så får du over 4 millioner hits på under 0,5 sekunder på www.google.com

Højttalerkablet Nordost Heimdall

Slægtskabet til firmaets topmodel er tydelig og familierelationen tager man ikke fejl af da lyset reflekteres og spejler sig i overfladen på samme måde som på det væsentligt dyrere Valhalla. Og kablet er på samme måde meget levende, forstået på den måde, at når det rulles ud, har det tendens til at krølle sig den vej, som det selv helst vil. De forgyldte 4 mm Z-Plugs ser fragile ud, men tro os, når de kan holde til hundredevis af Lars Kristensens demo'er, så kan de også holde til almindelig dagligdags brug. Højttalerkablet har en dielektricitetskonstant på 1,12, hvilket faktisk er det samme som for Valhalla og ret tæt på den ideelle faktor, som er 1 (= vakuum).

Kablet er let lyserødt, man kan kalde det for flamingo-pink. Det flade design er for

jacket er en kombination af 80 % teflon og 20 % PVC og er valgt for at gøre kablet mere fleksibelt.

Kablet virker meget let og elegant, og også de nye WBT stik vejer næsten ingenting. Så på den måde er der ikke meget imponator effekt over det hele, synes nogen måske at tænke. Nej, men så prøv at slutte det til.

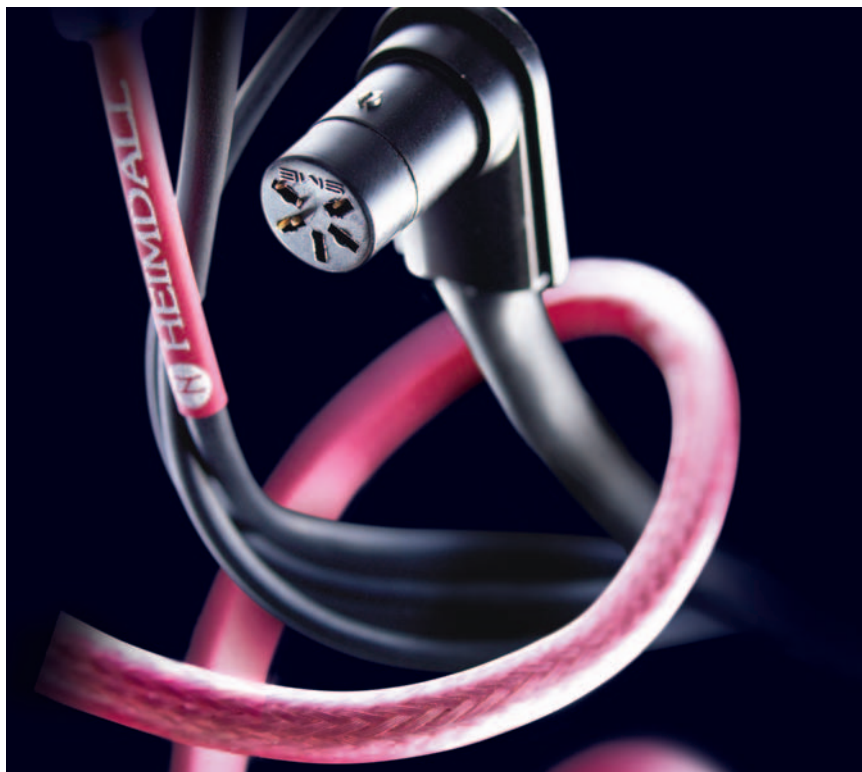
Lyden er - sjovt nok - meget á la Heimdall højttalerkablet. Det vil sige at der egentlig ikke er så meget at lægge mærke til. Der er ikke noget man savner, det hele lyder bare rigtigt. Lidt det samme måske som at køre den fede bil, men glemme alt om de sublime dæk, som bl.a. er medvirkende til at man nyder køreturen i fulde drag.

Og igen fik vi lov til at møde storebrødrene Frey og Tyr, og endte til sidst med Valhalla. Og igen åbnedes fløjdeerne mere og mere, mens f.eks. vokaler i midten stod mere og mere klippefast. Heimdall phonokablet har en dejlig uaggressiv måde at formidle musikken på. Det er som om lidt hårdt klingende instrumenter eller stemmer bliver "blødgjort", der er ikke noget der "gjalder" mere, og selv cd-skiver man tid-

FEP er en forbindelse af PTFE (Polytetrafluorethen) og Hexafluorpropylen og er et meget blødt plastmateriale med en høj trækstyrke, en høj kemisk modstand, lav friktionskoefficient og en lav dielektricitetskonstant, og som er lige brugbar fra lave til høje temperaturer, oplyser Nordost.

Når først kablet er blevet kapslet ind i ekstruderet FEP, forandres eller oxideres det teoretisk set ikke mere og lyd-kvaliteten burde forblive den samme.

Ved kabelfremstilling er den ofte benyttede metode at laminere to stykker teflon henover lederne. Dette er ikke særlig præcist eller fejlfrit, og tidens tand medfører givetvis en opløsning ved samlingerne og i værste fald dermed en oxidering, mener Nordost. Derfor smelter de ved meget høje temperaturer granuleret FEP til en flydende masse, som omslutter og forsejler lederne, inden de bliver afkølet og hærdet i vandbad. På denne måde fremstilles FEP isoleringen i ét stykke, helt uden samlinger og dermed undgås oxideringsmuligheder med deraf følgende dårligere performance til følge.

ligere har undgået, bliver nu nemmere at gå til. Og det uden at man mister detaljer, tværtimod. Til denne pris får du serveret rigtigt mange af dem - på et forsølvet kobberfad.

Til denne test brugte vi udstyr fra bl.a. Marantz, Croft, Gryphon, Tact, Bertram Audio, Parasound, Technics, Nordost Thor, Rotel, Crystal Cable, Eben, Gamut, Onkyo, Infinity, og Martin Logan.

Lars og længde

Som indledningsvis nævnt vil jeg lige berette om et lille kuriosum som Lars Kristensen havde i ærmet. Temaet er kabel-længders indflydelse på lyden. Ja, ja, vi ved jo alle at jo kortere jo bedre. Nej, tværtimod sagde han med sit bedste Jack Nicholson'ske smil og satte et 0,5 m (jeg mener at det var Blue Heaven) signalkabel imellem cd-afspiller og den integrerede forstærker, som vi også lyttede til ved den givne lejlighed. Derefter prøvede vi hhv. et 1,0 og et 2,0 m kabel af nøjagtig samme beskaffenhed og terminering i anlægget. Forvirret kiggede vi rundt. Det lød klart bedre med det lange kabel.

Den pudsighed rodede så lidt rundt i vores baghovede indtil allersidst, hvor samtlige kombinationsmuligheder med de måske 12-15 forskellige kabler (når man medregner signal- og højttalerkabler hver for sig)

syntes at være prøvet. Bortset fra én, smilende Jack - æhhh Lars Kristensen. Nu prøver vi lige et netkabel (Nordost Valhalla) på den af firmaet foreslåede længde, dvs. 4,365 m. Chokerende! Opløsningen, punktformigheden og størrelsen af lyd-billedet blev lige hevet en klasse op. Det svarede til at man havde skiftet fra et kabel til et andet. Hvad vi jo egentlig også havde. Men her var der kun forskellen i længde fra to til lidt over fire meter til forskel.

Konklusion

Til en forholdsvis beskedne sum penge (ikke kun i Nordost sammenhæng), mener vi at disse kabler bør gå hen og blive et hit til prisen.

Sammenfattende vil vi give Heimdall serien vores uforbeholdne anbefaling. Den afslappede, men samtidig meget præcise gengivelse, parret med en virkelig god rumlig gengivelse er et rigtig godt match i de mange forskellige anlæg som vi har prøvet dem i. Ord som klippefast bund, nærmest perfekt timing og fasekorrekthed bliver ved at dukke op når vi kigger vore noter igennem.

Hvor Nordost før kun var for de dyre drenge og piger, har moderne produktionsmetoder og nye leverandører medført, at priserne nu er dernede hvor mange flere - heldigvis - kan være med. ■